

Problematika rusko-české ekvivalence

lexikální

- strukturně-sémantické
- slovotvorné
- lexikálně stylistické

syntaktické

stylistické

textové

Ekvivalence lexikální

rozdíly v typologické charakteristice R a Č
hledisko genetické

R	Č
otevřenost vůči cizím vlivům staroslověnština dříve větší vliv řečtiny pojmenování turkotatarského původu silnější tendence k internacionalizaci (přejímání + slovotvorba) silnější vliv angličtiny	menší ochota k přejímání monolitní lexikální struktura (částečný vliv němčiny) dříve větší vliv latiny

hledisko strukturní (tvoření motivovaných pojmenování)

R	Č
větší tendence k analytismu a aglutinaci kompozice souslovná pojmenování (<i>железная дорога</i>) apoziční pojmenování (<i>крем-автозагар</i>)	větší tendence k syntetismu a sémantické kondenzaci odvozování (sufixace) (<i>železnice</i>) univerbizace (<i>občanka, kazeťák</i>)

skupiny slov z hlediska sémantického (obsahového)

bezekvivalentní pojmenování (*пельмени, губерния* x *knedlík, vinárna*)

ekvivalenty s různým hláskovým složením (*каникулы* x *prázdniny*)

formálně-sémantické ekvivalenty (*школа* - *škola*, *писать* - *psát*)

formálně-sémantické ekvivalenty s různou stylovou platností (*здравый* x *zdravý*,
машина x *mašina*)

mezijazyková homonyma (*стул* x *stůl*, *вкусный* x *vkusný*, *поздравить* x *pozdravit*)

sémantické a stylistické rozdíly podobně znějících pojmenování

diferenční polysémie (*ходить* x *chodit*)
stylistická diferenciacie (*лоб, чело* x *čelo*; *рот, уста* x *ústa*)
diferenciacie synonymických a slovotvorných řad

Ekvivalence syntaktická

R: asymetrický větný model
vyjadřování bytí a vlastnění
R: slovesné kondenzátory (přechodníky, příd. jm. slovesná)
R: infinitivní konstrukce
rozdíly v oblasti negace
číselné výrazy
rozdíly ve valenci sloves a adjektiv

Ekvivalence stylistická

asymetrie stylové stratifikace R a Č
ekvivalence stylových registrů
ekvivalence stylových postupů

Ekvivalence v rovině textové